

Kuvareportaasi

Kullan ja vapauden jano

Brasilian Amazonin sademetsää halkoo kuoppainen ja mutainen maantie, jonka varrella sijaitsee lukuisia laittomia kultakaivoksia. Niissä työskentelevät miehet etsivät onnea, vapautta ja äkkirikastumista.

Teksti ja kuvat: **Meeri Koutaniemi** ja **Giorgio Palmera**

"Brasilian hallituksen tulisi antaa meidän tehdä työtämme. Emme ole rikollisia. Kulta auttaa meitä pelkästään elättämään perheemme. Mitä meidän pitäisi hallituksen mielestä tehdä? Muuttaa kaupunkiin ja tulla rikolliseksi?"

🕒 Marcelo Noronha Muniz kasvoi kultakaivoksilla. Koska alueella ei ollut aikoinaan teitä, Muniz opetteli lentämään, jotta pääsy kullan ulottuville olisi helpompaa. Muniz sai lentolupansa Yhdysvalloissa mutta halusi palata kotiin Amazonialle. Hän on lennättänyt kaivoksille tuhansia kullankaivajia.

🕒 Mies huuhtoo kultaa käsin metallilautasella. Painavana metallina kulta erottuu maamassasta, koska se jää huuhtoessa alimmaksi.

Yli 40 vuotta sitten Brasilian sotilasdiktatuuri alkoi harjoittaa politiikkaa, jossa jaettiin maata Amazonin asumattoman osan maattomille miehille. Tämä johti kuuluisan Trans-Amazonian valtatie rakentamiseen.

Sademetsän halkova tie päästi ihmiset vihdoinkin luonnonrikkauksien ja arvokkaiden mineraalien ulottuville. Tien varrelle alkoi syntyä lukuisia laittomia kultakaivoksia.

Maailmantalouteen vaikuttanut öljykriisi sai uuden käänteen, kun kullassa nähtiin vaihtoehto markkinoiden korjaamiseksi. Kullan hinta nousi.

Tämä kuvareportaasi kertoo Amazonin köyhimmästä osavaltiosta vapautta ja varastumista etsimään lähteneistä kullankaivajista. He pakenevat kotimaansa kurjuutta kohti villiä länttä.

Tällä hetkellä Brasiliassa on yli tuhat laitonta kultakaivosta, joissa kovaa työtä tekevät miehet eivät salli kaivosyhtiöiden saapua maillensa.

Infrastuktuurin kohentuessa luonnonrikkaukset eivät enää jää huomaamatta. Ylikansalliset yhtiöt himoitsevat saavansa upottaa työkalunsa sinne, missä sadattuhannet kaivostyöläiset kannattelevat käsissään teollisuutta, joka tuottaa vuosittain yli miljardin dollarin arvosta kultaa. 🕒

Kullankaivajat tekevät noin 10–12 tuntista työpäivää kaivoksessa, joka sijaitsee noin 40 metriä maan pinnan alapuolella. Lämpötila hyvin ahtaassa ja kosteassa kaivoksessa on yli 40 astetta. Miehet voivat juoda jopa kymmenen litraa vettä päivässä. Maansisäisestä seinämästä nakutetaan vasaralla irti maata, joka voi kätkeä sisäänsä kultaa.

🕒 Kaksi miestä huuhtoo kultaa koneen avulla lähellä Jacareangan kaupunkia. Huuhtomisessa käytetään apuna myrkyllisiä kemikaaleja, jotta kulta erottuisi muusta materiaalista helpommin.

Kultakimpaleet ovat rahan verrattavaa käypää valuuttaa laittona kultakaivoksia ympäröivillä alueilla. Kaikissa kaupungeissa on vaaka, joka mittaa kullan painon. Kultagramman hinta on noin 26 euroa.

Fakta: Tuhoisa avolouhos

Työ avolouhoksissa on ympäristölle tuhoisaa. Miehet käyttävät työssään tehokasta dieselpumppua. Se muistuttaa palomiesten käyttämää vesilettoa, joka paineistaa säiliöstä imetyn veden.

Veden voima on valtava. Jos putki luisuu käsistä kesken tehtävän ja suutin osuu kaivostyöläisen päähän, seurauksena on varma kuolema. Paineistettu vesi sekoittaa maamateriaalin ja siinä esiintyvän kullan. Tämän jälkeen sekoitus imetään takaisin pumpulla ja kaadetaan ränniin, joka on peitetty karhealla matolla. Matto kerää kultapölyn, joka erotellaan epäpuhtauksista nestemäisen elohopean avulla.

Kaivostyöläiset eivät tee kullankaivuuolosuhteissa minkäänlaisia varotoimenpiteitä suojaamaan ympäristöä tai omaa terveyttään.

Kuvien kaivosmiehet haluavat pysyä nimettöminä, koska he tekevät laitonta työtä.

Veden voima on valtava. Jos putki luisuu käsistä kesken tehtävän ja suutin osuu kaivostyöläisen päähän, seurauksena on varma kuolema.

Prostituoidut, parittajat ja kullankaivajat tanssivat kelluvassa baarissa Jacareacangassa.

"Flutuante", bordellivene, lipuu Tapajós-joella päivä sen jälkeen, kun ryhmä prostituoituja ja kullankaivajia pitivät isot yhteiset juhlat. Vene on matkalla seuraavaa kylään löytääkseen lisää asiakkaita.

Fakta: Trans-Amazonian valtatie

1970-luvulla aloitetun suurhankkeen tarkoitus oli läpileikata Amazonin sydämen läpi 5200 kilometriä pitkä tie. Siitä rakennettiin 4000 kilometriä. Tie loppuu keskelle viidakkoa Luoteis-Brasiliaan. Kuvareportaasin kultakaivokset ovat Jacareacangan ympäristössä.

Prostituoidut, parittajat ja kullankaivajat tanssivat kelluvassa baarissa Jacareacangassa. Monet kullankaivajat käyttävät kullasta saadun rahan maksullisiin naisiin ja alkoholiin. Kullankai-vuu on elämäntapa, joka mahdollistaa vaarallisen ja vapaan elämäntavan lain ulottumattomissa.